

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus IV. De Vicario Capituli, Sede Vacante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

e. III.

Qualiter finiatur potestas Vicarij
Episcopi:

2323. **R**Esp. finiri i. morte, vel propria, vel constitutentis; 2. revocatione; 3. cessante, vel suspenso tribunali constitutentis; sic Valensis *h. t.* §. 6. si autem quæras, an constituto secundo Vicario, primus censeatur revocatus? R. affirmari ab Azor *p. 2. l. 3. c. 46. q. 11.* nisi addatur clausula: *citra tamen revocationem aliorum Vicariorum.* Barbof. *cit. allegat. 54. n. 57.* quod tamen intellige, si Episcopus unum tantum Vicarium Generalem in sua dicecesi habeat. Nam eo casu est locus. *Arg. c. 14. de Procuratoribus & l. 31. §. 2. ff. eod.* ubi dicitur priorem Procuratorem revocari per constitutionem posterioris.

2324. Ex dictis colliges 1. obitu, resignatione, depositione, vel translatione Episcopi, finiri officium, vel Jurisdictionem Vicarij Generalis Episcopi, adeò, ut postea nec incepta vivente, aut regente Episcopo negotia perficere valeat. Cùm enim utriusque Jurisdictio sit eadem, & in Vicario solum sit eadem ex voluntaria Episcopi constitutione; hac cessante, cessat & illa; illa autem in datis casibus cessat in Episcopo: ergo etiam in ejus Vicario? Limitant tamen aliqui, nisi fortè à Capitulo fuerit confirmatus; sed hæc confirmatio non facit *continuari* priorem Jurisdictionem ex vi primæ assumptionis; cùm extincta sit, licet verum sit, quòd tunc vice Capituli Jurisdictionem Episcopalem habeat, quando à Capitulo, Sede vacante, constituitur.

2325. Hinc ad quæstionem, *an causam ipsi, tanquam Vicario Episcopi à Sede Apostolica delegatam, nihilominus expedire valeat mortuo, deposito, translato, vel resignante Episcopo; videtur distinguendum: & affirmandum, si ei tanquam Vicario Sedis Episcopalis; non autem personæ, delegata sit, argumento gratiarum, quæ conceduntur à Summo Pontifice ad beneplacitum suum, vel Sedis Apostolica.* Nam in primo, gratiæ expirant; non, in secundo, mortuo Pontifice.

Colliges secundo, licet verum sit, hujus Vicarij Jurisdictionem suspendi pro

to tempore, quo Episcopus ejus excommunicatus, interdictus, vel suspensus est ab officio; non tamen econtrà, non obstante morali, vel Juridica identitate Jurisdictionis in utroque. Nam in primo casu ea suspensio in Vicario contingit, suspenso v. g. Episcopo; quia Jurisdictio est in Vicario *dependenter ab Episcopo*, cui Vicarius ratione sui officij subordinatus est: at Jurisdictio non est *in Episcopo* dependenter à Vicario, ut rectè observat Layman *in c. 1. h. t. in 6. n. 9.* ergo.

ARTICULUS IV.

De Vicario Capituli, Sede Vacante.

2326. **S**upponendum, jure novo Trid. *sess. 24. Sc. 16. de Reformatione*, Capitulum, post mortem Episcopi, infra octo dies, teneri Vicarium constituere, vel constitutum ab Episcopo, confirmare; & si negligat, deputationem devolvi ad Metropolitanum; si Ecclesia sit Metropolitana Capitulo negligente, devolutionem fieri ad Seniores ex Suffraganeis: si exempta, ad Episcopum propinquiorem; non tamen requiri ut Vicarius deputandus sit ex gremio Capituli; præferri tamen extraneo, si idoneus adsit. Hæc Quaranta *in Summa Bullarj V. Capitulum Sede Vacante.*

2327. Præter hoc nota, quòd Vicarius Capituli, Sede Vacante deputatus, quoad potestatem habeat se ferè, sicut Officialis Episcopi; nam in hoc casu Jurisdictio Episcopi est in Capitulo; & hujus in suo Vicario, ut notat Barb. *de Offic. Episcopi cit. allegat. 54. n. 158.* & de hoc, quoad potestatem, quam habet ex vi *commissionis generalis*, loquendum est eo modo, quo diximus dicendum de Vicario Episcopi in n. 2316. in dicto autem casu Jurisdictio Episcopalis quoad exercitium penes ipsum est; *habitualiter*, penes Capitulum, ut notat Fagnanus in *c. his, que 11. de Majoritat: & Obed: n. 23. & 74.* quod potest ejus potestatem, dum eum constituit, restringere, ac ab officio removere; modò alium intra octo dies substituatur, juxta *decretat. S. Congreg. apud Fagnan. in cit. c. his qua.*

2328. Not. 2. verum esse, quòd Capitulum Sede Vacante, spectato *jure communi*, non teneatur constituere Vicarium, sed possit Jurisdictionem, ad se devolutam per se ipsum

ipsum exercere, juxta Abbatem in c. *irrefragibili*, 13. de *Offic. Ordin. n. 2.* secus tamen esse *Jure novo* Trid. de quo *supra n. 2326.* potest autem Sede Vacante constituere etiam plures Vicarios, æquè principales, saltem ubi amplitudo diocesis id exigat, quantum est vi Juris communis, ut colligitur ex c. *unico de Cleric. agrotant.* ibi: *unum, vel duos*; & notat Quaranta *cit. n. 9.* quamvis ex Tridentino constitui debeat *tantum unus*, nisi aliud habeat consuetudo legitima. Est autem Vicarius Capituli constituendus non tantum Episcopo mortuo; sed etiam, si Episcopus in partibus remotis degat, ac ejus Vicarius decessit; item quando Sedes *quasi* vacat, quod contingit, cum Episcopus est in captivitate, ut dicitur c. *si Episcopus, de Supplend. neglig. Pralat.* Cæterum, quando eligitur Vicarius à Capitulo, non est de necessitate, ut servetur electionis forma, jure communi præscripta in c. *quia propter, de elect. de quo supr.* Nam tales Vicarij sunt solum temporales, ut notat Garcia de *Beneficijs p. 2. c. 7. n. 22.*

Not. 3. quamvis Vicarius Capituli possit ea, quoad Jurisdictionem, quæ potest Episcopus (nisi vel à Pontifice, vel à Capitulo in aliquibus restringatur) consequenter possit excommunicare, interdicere, suspendere (nam Jurisdictio Episcopalis eo casu quoad exercitium ad eum spectat, ut

dicitur *cit. c. unic. & notat.* (Suárez de *Censur. D. 7. S. 3. n. 10.*) id tamen non procedere, ut ipsum etiam Capitulum valeat excommunicare &c. sic enim & ipse excommunicatus foret, cum ejus potestas sit dependens ab illo; & ratio est ex *num. 2325.* causas tamen, Vicario Episcopi delegatas, non potest cognoscere; quia non succedit Episcopo, vel ejus Vicario in Jurisdictione *delegata*, sicut nec ipsum Capitulum; sed tantum, in *Ordinaria*, Jure Ordinario competente.

Not. 4. quod Vicarius à Capitulo Sede vacante constitutus, & confirmatus etiam ad certum tempus, ante illius lapsum ex causa rationabili revocari possit, ut notat Joannes Andreas in c. *penult. h. t. in 6. n. 15. arg. c. fin. de Precar. l. Judicium 58. ff. de Judic. Dixi ex causa rationabili*; quia, si merè pro libitu revocari possit, multum obest rectæ administrationi Justitiæ inter particulares Canonicos, & alios ab ipsis dependentes, ut bene observat Quaranta *cit. n. 2. 2. Tertiò dubitatur*: potestas demum Vicarij Capitularis expirat dato novo Episcopo; cum etiam expiret in Capitulo, quod intellige, ubi novus Episcopus confirmatus possessionem Episcopatus accepit; quia tunc Episcopalis Sedes non amplius vacat; & huic ab illo rationes gestæ administrationis exigere licet.

QUÆSTIO XXIX.

IN TIT. XXIX. DE OFFICIO, ET POTESTATE JUDICIS DELEGATI.

Hactenus dictum est de Officio, & potestate personarum Ecclesiasticarum, respiciente tractationem divinarum, ac eorum, quæ sunt Jurisdictionis voluntariæ; nunc agendum est de illis Ministris, qui assumuntur ad ea, quæ sunt Jurisdictionis contentiosæ, quæ respicit actus Judiciales externos. Not. autem *potestatem & officium* in eo differre, quod potestas sit ipsa vis, & virtus, aliquid faciendi; exercitium autem ejus, seu actus secundus, nomine *Officij* significetur; de quo plura videri possunt apud Pereyram in *Elucidario n. 291. in fin. & n. 1305.* quibus positus.

ARTICULUS I.

Quid sit *Judex delegatus*?

Pro resolutione supponendum 1. quod verbum *Judex*, in tota sua latitudine, comprehendat omnes *jus dicentes*, cujuscunque dignitatis sint, ut Præsides, Proconsules, Rectores Provinciarum, & alios similes: dicitur enim (ut ait Sylvester V. *eodem*) quasi *jus dicens populo*, sive quod *jure disceptet*, id est, justè judicet. c. *forus, 2. in omni, de Verb. signif.* Unde *Judex* est is, qui *Jure potest justum cuique decernere, & reddere.* Ut *Judicium* seruetur

U u u 3